2024/2603

8.10.2024

COMHAONTÚ IDIR AN tAONTAS EORPACH, AN ÍOSLAINN, PRIONSACHT LICHSTENSTÉIN AGUS RÍOCHT NA hIORUA MAIDIR LE SÁSRA AIRGEADAIS LEE LE hAGHAIDH NA TRÉIMHSE BEALTAINE 2021 – AIBREÁN 2028

TÁ AN tAONTAS EORPACH,

AN ÍOSLAINN,

PRIONSACHT LICHTINSTÉIN,

RÍOCHT NA hIORUA,

DE BHRÍ gur chomhaontaigh na Páirtithe sa Chomhaontú maidir leis an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch ('Comhaontú LEE') go bhfuil gá le laghdú a dhéanamh ar na héagothromaíochtaí eacnamaíocha agus sóisialta idir na réigiúin d'fhonn neartú leantach agus cothrom an chaidrimh trádála agus eacnamaíoch eatarthu a chur chun cinn,

DE BHRÍ, chun cur leis an gcuspóir sin, gur bhunaigh Stáit CSTE Sásra Airgeadais i gcomhthéacs an Limistéir Eorpaigh Eacnamaíoch,

DE BHRÍ gur leagadh amach i bPrótacal 38a agus san Aguisín a ghabhann le Prótacal 38a a ghabhann le Comhaontú LEE na forálacha lena rialaítear Sásra Airgeadais LEE le haghaidh na tréimhse 2004-2009,

DE BHRÍ gur leagadh amach i bPrótacal 38b a ghabhann le Comhaontú LEE agus san Aguisín a ghabhann le Prótacal 38b a ghabahnn le Comhaontú LEE na forálacha lena rialaítear Sásra Airgeadais LEE le haghaidh na tréimhse 2009-2014,

DE BHRÍ gur leagadh amach i bPrótacal 38c a a ghabhann le Comhaontú LEE na forálacha lena rialaítear Sásra Airgeadais LEE le haghaidh na tréimhse 2014-2021,

DE BHRÍ go bhfuil gá i gcónaí le héagothromaíochtaí eacnamaíocha agus sóisialta laistigh den Limistéar Eorpach Eacnamaíoch a mhaolú, agus gur cheart dá bhrí sin sásra nua le haghaidh ranníocaíochtaí airgeadais Stáit LEE CSTE a bhunú le haghaidh na tréimhse Bealtaine 2021-Aibreán 2028,

TAR ÉIS CINNEADH A DHÉANAMH AN COMHAONTÚ A LEANAS A THABHAIRT I gCRÍCH:

AIRTEAGAL 1

Cuirfear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 117 de Chomhaontú LEE:

'*AIRTEAGAL 117*

Leagtar amach i bPrótacal 38, Prótacal 38a, san Aguisín a ghabhann le Prótacal 38a, Prótacal 38b, san Aguisín a ghabhann le Prótacal 38b, Prótacal 38c agus Prótacal 38d na forálacha lena rialaítear na Sásraí Airgeadais.'.

AIRTEAGAL 2

Cuirfear isteach Prótacal 38d nua tar éis Phrótacal 38c a ghabhann le Comhaontú LEE. Leagtar amach téacs Phrótacal 38d san Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú seo.

AIRTEAGAL 3

Déanfaidh na Páirtithe an Comhaontú seo a dhaingniú nó a fhormheas i gcomhréir lena nósanna imeachta féin. Taiscfear na hionstraimí daingniúcháin nó formheasa le hArdrúnaíocht Chomhairle an Aontais Eorpaigh.

Tiocfaidh an Comhaontú i bhfeidhm an chéad lá den dara mí tar éis thaisceadh na hionstraime daingniúcháin nó formheasa deiridh.

Go dtí go gcríochnófar na nósanna imeachta dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2, cuirfear an Comhaontú seo i bhfeidhm ar bhonn sealadach ón gcéad lá den chéad mhí tar éis thaisceadh an fhógra deiridh chuige sin.

AIRTEAGAL 4

Déanfar an Comhaontú seo, arna tharraingt suas i scríbhinn bhunaidh amháin sa Bhéarla, sa Bhulgáiris, sa Chróitis, sa Danmhairgis, san Eastóinis, san Fhionlainnis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis, sa Laitvis, sa Liotuáinis, sa Mháltais, san Ollainnis, sa Pholainnis, sa Phortaingéilis, sa Rómáinis, sa tSeicis, sa tSlóivéinis, sa tSlóvaicis, sa Spáinnis, sa tSualainnis agus san Ungáiris, agus comhúdarás ag an téacs i ngach ceann de na teangacha sin., a thaisceadh le hArdrúnaíocht Chomhairle an Aontais Eorpaigh agus cuirfidh sí cóip dheimhnithe chuig gach ceann de na Páirtithe sa Chomhaontú seo.

Съставено в Брюксел на дванадесети септември две хиляди двадесет и четвърта година.

Hecho en Bruselas, el doce de septiembre de dos mil veinticuatro.

V Bruselu dne dvanáctého září dva tisíce dvacet čtyři.

Udfærdiget i Bruxelles den tolvte september to tusind og fireogtyve.

Geschehen zu Brüssel am zwölften September zweitausendvierundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne neljanda aasta septembrikuu kaheteistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δώδεκα Σεπτεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τέσσερα.

Done at Brussels on the twelfth day of September in the year two thousand and twenty four.

Fait à Bruxelles, le douze septembre deux mille vingt-quatre.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an dóú lá déag de Mheán Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a ceathair.

Sastavljeno u Bruxellesu dvanaestog rujna godine dvije tisuće dvadeset četvrte.

Fatto a Bruxelles, addì dodici settembre duemilaventiquattro.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit ceturtā gada divpadsmitajā septembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt ketvirtų metų rugsėjo dvyliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonnegyedik év szeptember havának tizenkettedik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tnax-il jum ta' Settembru fis-sena elfejn u erbgħa u għoxrin.

Gedaan te Brussel, twaalf september tweeduizend vierentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia dwunastego września roku dwa tysiące dwudziestego czwartego.

Feito em Bruxelas, em doze de setembro de dois mil e vinte e quatro.

Întocmit la Bruxelles la doisprezece septembrie două mii douăzeci și patru.

V Bruseli dvanásteho septembra dvetisícdvadsaťštyri.

V Bruslju, dvanajstega septembra dva tisoč štiriindvajset.

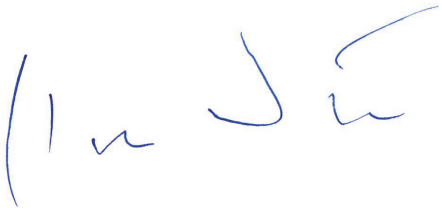
Tehty Brysselissä kahdentenatoista päivänä syyskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäneljä.

Som skedde i Bryssel den tolfte september år tjugohundratjugofyra.

Gjört í Brussel hinn tólfta september tvö þúsund tuttugu og fjögur.

Utferdiget i Brussel den tolvte september to tusen og tjuefire.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Fyrir Ísland

Für das Fürstentum Liechtenstein

For Kongeriket Norge

IARSCRÍBHINN

PRÓTACAL 38d

maidir le Sásra Airgeadais LEE (2021-2028)

AIRTEAGAL 1

(1) Cuspóirí

Rannchuideoidh an Íoslainn, Lichtinstéin agus an Iorua ('Stáit CSTE') le héagothromaíochtaí eacnamaíocha agus sóisialta sa Limistéar Eorpach Eacnamaíoch a laghdú agus lena gcaidreamh leis na Stáit is Tairbhithe a neartú, trí ranníocaíochtaí airgeadais laistigh de na tosaíochtaí téamacha a liostaítear in Airteagal 3 ([1]).

(2) Luachanna coiteanna agus prionsabail choiteanna

Tá Sásra Airgeadais LEE (2021-2028) bunaithe ar luachanna coiteanna agus ar phrionsabail an mheasa ar dhínit an duine, na saoirse, an daonlathais, an chomhionannais, an smachta reachta agus an mheasa ar chearta an duine lena n-áirítear na cearta atá ag daoine ar de ghrúpaí mionlaigh iad.

Beidh gach clár agus gníomhaíocht a chistítear le Sásra Airgeadais LEE comhsheasmhach le hurramú na luachanna agus na bprionsabal sin agus ní thabharfar aon tacaíocht leo d'oibríochtaí trína bhféadfaí faillí a dhéanamh ina leith sin. Comhlíonfaidh a gcur chun feidhme na cearta bunúsacha agus na hoibleagáidí bunúsacha atá cumhdaithe in ionstraimí agus caighdeáin ábhartha.

AIRTEAGAL 2

Gealltanais

Is é EUR 1 705 000 000 a bheidh i méid na ranníocaíochta airgeadais dá bhforáiltear in Airteagal 1. Cuirfear ranníocaíocht airgeadais bhreise de EUR 100 000 000 ar fáil freisin le haghaidh tionscadail a bhaineann le dúshláin a bhí ann mar thoradh ar an ionradh ar an Úcráin. Cuirfear na ranníocaíochtaí sin ar fáil lena ngealladh i dtráinsí bliantúla de EUR 257 860 000 le linn na tréimhse ón 1 Bealtaine 2021 go dtí an 30 Aibreán 2028, an dá dháta sin san áireamh.

Is é a bheidh sa mhéid iomlán leithdháiltí tír-shonracha mar a shonraítear in Airteagal 6 mar aon leis na cistí a shonraítear in Airteagal 7.

AIRTEAGAL 3

(1) Tosaíochtaí téamacha

Cuirfear na leithdháiltí tír-shonracha ar fáil chun na tosaíochtaí téamacha foriomlána seo a leanas a chur chun cinn:

(a) an t-aistriú glas Eorpach;

(b) an daonlathas, an smacht reachta agus cearta an duine;

(c) cuimsiú sóisialta agus athléimneacht.

Laistigh de na tosaíochtaí téamacha sin, leagtar amach réimsí cláir san Iarscríbhinn a ghabhann leis an bPrótacal seo. Maidir lena bhfuil sna réimsí cláir sin, cinnfear é tar éis i gcomhairle leis na Stáit is Tairbhithe.

(2) Riachtanais na Stát is Tairbhithe

Déanfar na limistéir chláir a roghnú, a dhíriú agus a oiriúnú chun freagairt do na riachtanais éagsúla i ngach Stát is Tairbhí, agus méid an chláir agus méid na ranníocaíochta á gcur san áireamh. Chun na críche sin, leagtar amach in Airteagal 9, mír 5, an nós imeachta atá le leanúint.

AIRTEAGAL 4

(1) Meabhráin Tuisceana

Chun comhchruinniú a bhaint amach agus chun cur chun feidhme éifeachtúil a áirithiú, i gcomhréir leis na cuspóirí foriomlána dá dtagraítear in Airteagal 1, agus beartais an Aontais agus moltaí tírshonracha á gcur san áireamh, chomh maith le Comhaontuithe Comhpháirtíochta arna dtabhairt i gcrích idir na Ballstáit agus an Coimisiún Eorpach, déanfaidh Stáit CSTE Meabhrán Tuisceana a chaibidliú le gach Stát is Tairbhí i gcomhréir le hAirteagal 9, mír 5.

([1]) Sa Phrótacal seo, tuigfear tagairtí d'airteagail, mura sonraítear a mhalairt, mar thagairtí d'airteagail sa Phrótacal seo.

(2) Comhairliúcháin leis an gCoimisiún Eorpach

Déanfar comhairliúcháin leis an gCoimisiún Eorpach ar an leibhéal straitéiseach agus reáchtálfar iad le linn na caibidlíochta maidir leis na Meabhráin Tuisceana d'fhonn comhlántacht agus sineirgí le Beartas Comhtháthaithe an Aontais Eorpaigh a chur chun cinn.

AIRTEAGAL 5

(1) Cómhaoiniú

Maidir le cláir faoi leithdháiltí tírshonracha a mbeidh an fhreagracht ar na Stáit is Tairbhithe as a gcur chun feidhme, ní rachaidh an ranníocaíocht ó CSTE thar 85 % de chostas an chláir, mura gcinnfidh Stáit CSTE a mhalairt.

(2) Státchabhair

Comhlíonfar na rialacha is infheidhme maidir le státchabhair.

(3) Dliteanas

Tá freagracht Stáit CSTE as na tionscadail teoranta do chistí a sholáthar de réir an phlean chomhaontaithe. Dá réir sin, ní ghabhfaidh Stáit CSTE aon dliteanas orthu féin i leith tríú páirtithe.

AIRTEAGAL 6

Leithdháiltí tír-shonracha

Cuirfear na leithdháiltí tír-shonracha ar fáil do na Stáit is Tairbhithe seo a leanas: An Bhulgáir, Poblacht na Seice, an Eastóin, an Ghréig, an Chróit, an Chipir, an Laitvia, an Liotuáin, an Ungáir, Málta, an Pholainn, an Phortaingéil, an Rómáin, an tSlóivéin agus an tSlóvaic, i gcomhréir leis an dáileadh seo a leanas:

Stát is Tairbhí	Cistí (EUR)
An Bhulgáir	132 807 931
An Chróit	68 018 840
An Chipir	9 014 276
Poblacht na Seice	115 163 505
An Eastóin	36 750 087
An Ghréig	159 320 451
An Ungáir	129 868 485
An Laitvia	56 013 268
An Liotuáin	60 274 987
Málta	5 710 418
An Pholainn	472 614 415
An Phortaingéil	126 276 741
An Rómáin	304 642 069
An tSlóvaic	66 843 694
An tSlóivéin	25 580 833

Áirítear ar na méideanna arna gcur i láthair na leithdháiltí tír-shonracha atá le cur ar fáil do gach Stát is Tairbhí i gcomhréir le hAirteagal 9, mír 5, agus an sciar den chiste don tsochaí shibhialta dá dtagraítear in Airteagal 7 a rachaidh chun tairbhe do gach Stát is Tairbhí.

AIRTEAGAL 7

Laistigh de Shásra Airgeadais LEE, cuirfear dhá chiste ar fáil. Cuirfidh siad le cuspóirí Shásra Airgeadais LEE (2021-2028) a bhaint amach mar a shainmhínítear in Airteagal 1, agus leis na tosaíochtaí téamacha dá dtagraítear in Airteagal 3. Is féidir le Stáit CSTE páirt a ghlacadh mar chomhpháirtithe sna cistí.

(1) Ciste don tsochaí shibhialta

Cuirfear 10 % den mhéid iomlán i leataobh le haghaidh ciste don tsochaí shibhialta. Leagtar amach an eochair leithdháilte do na Stáit is Tairbhithe in Airteagal 6.

Leithdháilfear 5 % den chiste ar thionscnaimh thrasnáisiúnta.

(2) Ciste le haghaidh forbairt acmhainne agus comhar le heagraíochtaí agus institiúidí idirnáisiúnta

Cuirfear 2 % den mhéid iomlán i leataobh le haghaidh ciste forbartha acmhainne agus comhar le heagraíochtaí agus institiúidí idirnáisiúnta, *inter alia*, An Chomhairle Eorpach, ECFE agus Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha (FRA). Cuirfidh an ciste seo na tosaíochtaí téamacha chun cinn sna Stáit is Tairbhithe.

AIRTEAGAL 8

(1) Comhordú a dhéanamh le Sásra Airgeadais na hIorua

Déanfar an ranníocaíocht airgeadais dá bhforáiltear sa Phrótacal seo a chomhordú go dlúth leis an ranníocaíocht dhéthaobhach ón Iorua dá bhforáiltear le Sásra Airgeadais na hIorua. Go háirithe, áiritheoidh Stáit CSTE go mbeidh nósanna imeachta agus módúlachtaí an chur chun feidhme mar an gcéanna go bunúsach don dá shásra airgeadais.

(2) Comhordú le beartas comhtháthaithe an Aontais Eorpaigh

Cuirfear aon athrú ábhartha ar bheartas comhtháthaithe an Aontais Eorpaigh san áireamh, de réir mar is iomchuí.

AIRTEAGAL 9

Beidh feidhm ag an méid seo a leanas maidir le cur chun feidhme Shásra Airgeadais LEE:

(1) Comhar

Déanfar cuspóirí Shásra Airgeadais LEE dá dtagraítear in Airteagal 1 a shaothrú faoi chuimsiú dlúthchomhar idir na Stáit is Tairbhithe agus Stáit CSTE, agus na luachanna agus na prionsabail agus na cearta á n-urramú agus na hoibleagáidí dá dtagraítear in Airteagal 1 mír 2 á gcomhlíonadh.

(2) Prionsabail chur chun feidhme

Déanfar an leibhéal is airde trédhearcachta, cuntasachta agus costas-éifeachtúlachta a chur i bhfeidhm i ngach céim den chur chun feidhme, mar aon le hurraim do phrionsabail an dea-rialachais, na comhpháirtíochta agus an rialachais il-leibhéil, don fhorbairt inbhuanaithe, don chomhionannas inscne agus don neamh-idirdhealú.

(3) Bainistíocht na gcistí

Oibreoidh Stáit CSTE na dá chiste a leagtar amach in Airteagal 7, agus beidh siad freagrach as a gcur chun feidhme, lena n-áirítear bainistíocht agus rialú a dhéanamh orthu.

(4) Coiste an tSásra Airgeadais

Bunóidh Stáit CSTE coiste le bainistíocht fhoriomlán a dhéanamh ar Shásra Airgeadais LEE. Forálacha breise maidir le Sásra Airgeadais LEE a chur chun feidhme, lena n-áirítear bearta simpliúcháin arb é is aidhm dóibh éifeachtúlacht agus éifeachtacht a áirithiú i gcur chun feidhme, eiseoidh Stáit CSTE iad tar éis comhairliúcháin leis na Stáit is Tairbhithe, comhairliúcháin a bhféadfaidh an Coimisiún Eorpach cúnamh a thabhairt ina leith. Féachfaidh Stáit CSTE leis na forálacha sin a eisiúint sula síneofar na Meabhráin Tuisceana.

(5) Caibidlíocht ar Mheabhráin Tuisceana

Déanfaidh Stáit CSTE Meabhrán Tuisceana a chaibidliú le gach Stát is Tairbhí i dtaca leis an leithdháileadh tírshonrach faoi seach, agus déanfaidh siad na cistí a eisiamh dá dtagraítear in Airteagal 7 agus i mír 3 den Airteagal seo. Leagfar amach sa Mheabhrán Tuisceana na cláir, dáileadh na gcistí idir réimsí cláir, na struchtúir bhainistíochta agus rialaithe agus na coinníollacha is infheidhme.

(6) Cur chun feidhme

(a) Ar bhonn na Meabhrán Tuisceana, cuirfidh na Stáit is Tairbhithe tograí le haghaidh cláir shonracha faoi bhráid Stáit CSTE agus déanfaidh na Stáit sin na tograí a mheas agus a fhormheas agus comhaontuithe deontais a thabhairt i gcrích, lena ngabhfaidh coinníollacha ábhartha, measúnú riosca agus maolaithe, leis na Stáit is Tairbhithe le haghaidh gach cláir.

(b) Is iad na Stáit is Tairbhithe a bheidh freagrach as na cláir chomhaontaithe a chur chun feidhme, lena ndéanfar foráil maidir le córas iomchuí bainistíochta agus rialaithe chun cur chun feidhme agus bainistíocht fhónta a áirithiú.

(c) Féadfaidh Stáit CSTE rialuithe a dhéanamh de réir a gceanglas inmheánach. Soláthróidh na Stáit is Tairbhithe gach cúnamh, faisnéis agus doiciméadú is gá chuige sin.

(d) Chun a áirithiú go gcomhlíonfar oibleagáidí, féadfaidh Stáit CSTE, tar éis measúnú a dhéanamh, tar éis dóibh éisteacht a thabhairt don Stát is Tairbhí, bearta iomchuí agus comhréireacha a dhéanamh, lena n-áirítear íocaíochtaí a chur ar fionraí agus cistí a ghnóthú.

(e) Cuirfear comhpháirtíochtaí i bhfeidhm, i gcás inarb iomchuí, in ullmhú, i gcur chun feidhme, i bhfaireachán agus i meastóireacht na ranníocaíochta airgeadais chun rannpháirtíocht leathan a áirithiú. Féadfar a áireamh ar na comhpháirtithe, *inter alia*, iad siúd ar na leibhéil áitiúla, réigiúnacha agus náisiúnta, chomh maith leis an earnáil phríobháideach, an tsochaí shibhialta agus comhpháirtithe sóisialta sna Stáit is Tairbhithe agus i Stáit CSTE.

(f) Féadfar aon tionscadal faoi na cláir sna Stáit is Tairbhithe a chur chun feidhme i gcomhar idir, *inter alia*, eintitis atá bunaithe sna Stáit is Tairbhithe agus i Stáit CSTE, i gcomhréir leis na rialacha is infheidhme maidir le soláthar poiblí.

(7) Costais bhainistíochta

Cumhdófar costais bhainistíochta Stáit CSTE leis an méid iomlán dá dtagraítear in Airteagal 2, agus sonrófar iad sna forálacha maidir leis an gcur chun feidhme dá dtagraítear i mír 4 den Airteagal seo. Cumhdófar costais bhainistíochta le haghaidh na gCistí dá dtagraítear in Airteagal 7 leis an méid a leithdháiltear ar na Cistí.

(8) Tuairisciú

Tabharfaidh Stáit CSTE tuairisc ar a rannchuidiú le cuspóirí Shásra Airgeadais LEE.

AIRTEAGAL 10

Athbhreithniú

Ag deireadh na tréimhse mar a shainmhínítear in Airteagal 2 agus gan dochar do na cearta agus na hoibleagáidí faoi Chomhaontú LEE, déanfaidh na Páirtithe Conarthacha, i bhfianaise Airteagal 115 de Chomhaontú LEE, athbhreithniú ar an ngá le haghaidh a thabhairt ar éagothromaíochtaí eacnamaíocha agus sóisialta laistigh den Limistéar Eorpach Eacnamaíoch.

IARSCRÍBHINN A GHABHANN LE PRÓTACAL 38d

An t-aistriú glas

Gnó glas agus nuálaíocht ghlas

Taighde agus nuálaíocht

Oideachas, oiliúint agus fostaíocht don aos óg

Cultúr

Forbairt áitiúil, dea-rialachas agus cuimsiú

Cuimsiú agus cumhachtú na Romach

An tsláinte phoiblí

Cosc agus ullmhacht maidir le tubaistí

Earnáil an cheartais lena n-áirítear foréigean baile agus foréigean inscnebhunaithe, rochtain ar cheartas, seirbhísí ceartúcháin, coireacht thromchúiseach agus eagraithe

Tearmann, imirce agus lánpháirtíocht

Comhar institiúideach agus forbairt acmhainne

Bainfidh na stáit is tairbhithe tairbhe freisin as tionscadail a chistítear leis an méid seo a leanas:

Ciste don tsochaí shibhialta

Ciste le haghaidh forbairt acmhainne agus comhar le heagraíochtaí agus institiúidí idirnáisiúnta comhpháirtíochta

Déanfar an comhionannas inscne agus an digiteáil a phríomhshruthú agus beidh siad mar chuid de gach limistéar cláir ábhartha.